Evropská komise

Program podpory Evropské unie malým a středním podnikům

Přehled hlavních možností financování dostupné pro evropské SME

Leden 2012

Úvod

Evropská unie poskytuje **podporu malým a středně velkým evropským podnikům (SME).** Podpora je dostupná v **různých formách**, jako jsou granty, půjčky a v některých případech také záruky. Podpora je dostupná buď přímo nebo prostřednictvím programů řízených na vnitrostátní či regionální úrovni, např. prostřednictvím strukturálních fondů Evropské unie. SME mohou také těžit z řady nefinančních pomocných opatření ve formě programů a služeb podpory podnikání.
Tento průvodce slouží pro představení evropských programů, které jsou dostupné pro SME, a obsahuje stručné informace spolu s odkazy na hlavní internetové stránky pro jednotlivé programy. Upozorňujeme, že průvodce není vyčerpávající.

Programy pomoci byly rozděleny do následujících **čtyř kategorií**:

1. Tématické možnosti financování

Toto financování je většinou tématický s konkrétními cíli - životní prostředí, výzkum, vzdělání - je tvořen a zaváděn různými odděleními Evropské komise. SME nebo jiné organizace mohou obvykle podat žádost přímo do programů, obvykle za podmínky, že předloží udržitelné, nadnárodní projekty s přidanou hodnotou. V závislosti na programu mohou mezi žadatele patřit i průmyslová seskupení, podnikatelské asociace, poskytovatelé podnikatelské podpory nebo poradci.

Obecným pravidlem je spolufinancování: podpora Evropské unie obvykle sestává z dotací, které pokrývají pouze část těchto nákladů na projekt.

2. Strukturální fondy

Evropské fondy regionálního rozvoje jsou pro SME významným zdrojem financování prostřednictvím různých tématických programů a iniciativ společenství, které jsou v daných regionech realizovány. Příjemci strukturálních fondů obdrží přímý příspěvek na financování svých projektů. Strukturální fondy (Evropský fond pro regionální rozvoj (ERDF) a Evropský sociální fond (ESF) jsou nerozsáhlejšími nástroji Společenství pro financování podpory malým a středním podnikům, a to prostřednictvím různých tematických programů a iniciativ společenství prováděných na úrovni regionů. Příjemci strukturálních fondů obdrží přímý příspěvek na financování svých projektů.

Všimněte si, že správa programů a výběr projektů probíhá na národní nebo regionální úrovni.

3. Finanční nástroje

Většina finančních nástrojů je dostupná pouze nepřímo, prostřednictvím národních finančních prostředníků. Většinu z nich spravuje Evropský investiční fond.

4. Podpora mezinárodního působení SME

Sestává obecně z pomoci středně velkým organizacím nebo veřejným orgánům v oblasti internacionalizace, a to za účelem pomoci SME s přístupem na trhy ležící mimo EU.

5. Kde se mi dostane pomoci v mém okolí?

Informace o Enterprise Europe Network, která nabízejí podporu podnikání ve členských zemích. Síť Enterprise Europe Network je největší evropská síť pro podporu podnikání a inovací a poskytuje integrované, vysoce kvalitní služby ve prospěch MSP.

= Více informací

1. Příležitosti financování

Životní prostředí, energie a doprava

✓ LIFE +

Tento program se dělí do tří odvětví:

- Příroda a biologická rozmanitost

- Politika a správa životního prostředí

- Informace a komunikace

Předpokládaný rozpočet programu LIFE+ pro období 2007 až 2013 je 2,1 miliard EUR. SME budou mít přístup k prostředkům LIFE+, a to k části spravované centrálně Evropskou komisí a k části spravované národními agenturami.

Další podrobnosti: http://ec.europa.eu/environment/life/funding/lifeplus.htm

Ohledně ostatní zdrojů financování spojených s životním prostředím se obraťte na internetové stránky Generálního ředitelství pro životní prostředí:
http://ec.europa.eu/environment/funding/intro_en.htm

✓ Rámcový program zaměřený na konkurenceschopnost a inovaci (CIP)

„Rámcový program zaměřený na konkurenceschopnost a inovaci“ (CIP) je konzistentní a integrovanou odpovědí na cíle obnovené Lisabonské strategie pro růst a pracovní místa. Bude probíhat v období 2007 až 2013 a jeho rozpočet je přibližně 3,6 miliard EUR.

Pokud jde o otázky životního prostředí a energie, CIP se skládá z:

a) Podnikatelského a inovačního programu (EIP) s částí zabývající se ekoinovacemi, kam je přiděleno přibližně 430 milionů EUR. Cílem je využít celý potenciál environmentálních technologií k ochraně životního prostředí, a zároveň přispět k růstu konkurenceschopnosti a hospodářskému růstu;

b) Programu Inteligentní energie pro Evropu (IEE), kterému bylo přiděleno přibližně 727 milionů EUR. Program Inteligentní energie pro Evropu zahrnuje aktivity k podpoře využívání a poptávky po energetické účinnosti, k podpoře obnovitelných zdrojů energie a diverzifikace energie, a k podpoře diverzifikace paliv a energetické účinnosti v dopravě.

c) Programu na podporu politiky informačních a komunikačních technologií (ICT-PSP) s rozpočtem přibližně 730 milionů EUR. Financují se zejména pilotní akce zahrnující jak veřejné, tak i soukromé organizace a jsou zaměřeny na podporu inovací a konkurenceschopnosti prostřednictvím širšího využívání a nejlepšího využití informačních a komunikačních technologií také v oblasti energetické účinnosti a inteligentní mobility.

Další podrobnosti: http://ec.europa.eu/cip/index_en.htm

✓ Marco Polo II (2007-2013)

Cílem programu Marco Polo je omezit dopravní neprůjezdnost, zlepšit vliv systému nákladní dopravy na životní prostředí a rozšířit intermodalitu a tím přispět k účinnému a udržitelnému dopravnímu systému. K dosažení tohoto cíle Program podporuje aktivity v nákladní dopravě, logistice a na dalších relevantních trzích, včetně mořských dálnic a opatření k zamezení dopravy. Program má rozpočet 400 milionů EUR na období 2007 až 2013.

Další podrobnosti: http://ec.europa.eu/transport/marcopolo/index_en.htm

Další informace o politice evropské energie a dopravy naleznete na internetových stránkách Generálního ředitelství pro Energie a Mobilita a doprava.
http://ec.europa.eu/dgs/energy/index_en.htm
http://ec.europa.eu/dgs/transport/index_en.htm

Inovace a výzkum

✓ Sedmý rámcový program zaměřený na výzkum a technologický rozvoj (2007-2013)

7. rámcový program pro výzkum a technologický rozvoj (FP7) se malým a středním podnikům věnuje cíleně prostřednictvím různých programů: „Kooperace“ (asi 32,3 mld. EUR), „Myšlenky“ (asi 7,5 mld. EUR), „Lidé“ (asi 4,7 mld. EUR) a „Kapacity“ (asi 4 mld. EUR).

Podpora zapojení SME do programu „Kooperace“	SME jsou aktivně pobízeny k zapojení do všech výzkumných aktivit. Rovněž je podporováno zapojení SME do společných technologických iniciativ (JTI), pokud je taková aktivita považována za vhodnou.
Program "Myšlenky" otevřený pro SME	Stejně jako v jakékoli jiné organizaci mohou výzkumné týmy z malých a středních podniků mezi sebou soutěžit o to, kdo bude nejlepší.
Lidský potenciál ve výzkumu a technologii v programu „Lidé“	Větší pozornost je směřována na podporu silnějšího zapojení SME v „Partnerstvích a vazbách mezi hospodářskými odvětvími a vysokými školami“.
„Výzkum ve prospěch SME“ v programu „Kapacity“	„Výzkum ve prospěch SME“ se zaměřuje na posílení inovační kapacity evropských SME a jejich příspěvek k rozvoji nových výrobků a trhů orientovaných na nové technologie. Prozatímní rozpočet pro aktivity zaměřené na SME činí asi 1,3 mld. EUR.

Další podrobnosti: http://cordis.europa.eu/fp7/home_en.html

Další informace o politice evropského výzkumu a vývoje naleznete na internetových stránkách Generálního ředitelství pro výzkum a vývoj:
http://ec.europa.eu/research/index_en.cfm

Informační služba o výzkumu a vývoji v EU, **CORDIS**: http://cordis.europa.eu

Tento internetový portál pro evropské inovátory nabízí přibližně 30 000 internetových stránek o všech aspektech politiky výzkumu a inovací v EU.

SME Techweb: Tato stránka Evropské komise je výzkumným portálem pro MSP, který poskytuje informace a zdroje technologicky orientovaným MSP, jež chtějí požádat o financování

výzkumu prostřednictvím 7. rámcového programu Evropské unie pro výzkum (FP): http://ec.europa.eu/research/sme-techweb/index_en.cfm.

Asistenční služba pro personalizované rady GŘ Výzkum a vývoj:
http://ec.europa.eu/research/index.cfm?pg=enquiries

Seznam Národních kontaktních míst SME (NCP) pro program FP7 je k dispozici na internetových stránkách CORDIS. Evropská komise podporuje tuto síť pro poskytování praktických informací, pomoci a školení potenciálním účastníkům a smluvním partnerům.

Další podrobnosti: http://ec.europa.eu/research/sme-techweb/index_en.cfm?pg=support

✓ Rámcový program zaměřený na konkurenceschopnost a inovaci (CIP)

„Rámcový program zaměřený na konkurenceschopnost a inovaci“ (CIP) je konzistentní a integrovanou odpovědí na cíle obnovené Lisabonské strategie pro růst a pracovní místa. Bude probíhat v období 2007 až 2013 a jeho rozpočet je přibližně 3,6 miliard EUR.

Co se týče inovačních a informačních technologií, CIP zahrnuje dvě hlavní odvětví:

a) Podnikatelský a inovační program (EIP) se zaměřuje na zlepšení podmínek pro inovace, např. ve formě výměn nejlepších postupů mezi členskými zeměmi a aktivit sloužících ke zlepšování, posilování a podporování inovací v podnicích. Podporuje aktivity posilující sektorově zaměřené inovace, seskupení, veřejnoprávní inovační partnerství a uplatňování inovačního řízení.

b) Program ICT zaměřený na podporu metod, **kterému** bylo přiděleno přibližně 728 milionů EUR. Program ICT se zaměřuje na stimulaci nových sbližujících se trhů pro elektronické sítě a služby, mediální obsah a digitální technologie. Podporuje také modernizaci služeb veřejného sektoru, která zvýší produktivitu a zlepší tyto služby.

Další podrobnosti: http://ec.europa.eu/cip/index_en.htm

Informace o dalších programech a iniciativách přispívajících k rozvíjení Informační společnosti naleznete na internetových stránkách Generálního ředitelství pro informační společnost: http://ec.europa.eu/information_society/index_en.htm

EUREKA – Síť pro tržně orientovaný výzkum a vývoj

Eureka je celoevropská síť pro tržně zaměřené průmyslové organizace R&D, která podporuje konkurenceschopnost evropských společností vytvářením propojení a sítí inovací ve 36 zemích. **EUREKA** nabízí partnerům projektu rychlý přístup k bohatým zásobám znalostí, dovedností a odborných poznatků z celé Evropy, a usnadňuje přístup k národním veřejným a soukromým systémům financování.

Další podrobnosti: http://www.eurekanetwork.org/

Kromě toho, program Eurostars poskytuje financování šité na míru potřebám malých firem tak, že podporuje jejich účast v mezinárodních projektech v oblasti výzkumu a inovací.

Další podrobnosti: http://www.eurostars-eureka.eu/home.do

Vzdělání a odborná příprava

✓ Integrovaný akční program pro celoživotní vzdělávání

Integrovaný akční program pro celoživotní vzdělávání na období 2007 až 2013 zahrnuje čtyři vnořené programy: COMENIUS pro všeobecné školní vzdělávací aktivity na nižších stupních škol; ERASMUS pro vzdělávací a pokročilé školicí aktivity na vysokoškolské úrovni; LEONARDO DA VINCI pro všechny ostatní aspekty odborného vzdělávání a přípravy; a GRUNDTVIG pro vzdělávání dospělých. Program LEONARDO DA VINCI se z největší části týká přímo podniků, protože podporuje inovační nadnárodní iniciativy na podporu znalostí, schopností a dovedností potřebných pro úspěšnou integraci do pracovního života a plné využití občanských práv a povinností.

Další podrobnosti: http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-programme/doc78_en.htm

✓ Erasmus pro mladé podnikatele

Tento program je pilotním projektem, který EU zahájila v roce 2009. Poskytuje praktickou a finanční pomoc novým podnikatelům, kteří chtějí nějakou dobu strávit v podniku v jiné zemi EU a učit se od zkušených podnikatelů. K cílům programu patří výměna nápadů, zkušeností a informací mezi podnikateli, zlepšení přístupu na trh a nalezení potenciálních partnerů nových podniků v ostatních zemích EU. Program spolufinancuje EU a jeho celkový rozpočet činí 4,3 milionů eur. Program hradí náklady na dopravu a ubytování během pobytu.

Další podrobnosti: http://www.erasmus-entrepreneurs.eu/index.php?lan=cs
http://ec.europa.eu/enterprise/entrepreneurship/support_measures/erasmus/index.htm

Všimněte si, prosím, že vzdělávání a vzdělávací příležitosti existují i ve třetích zemích. Viz kapitola o internacionalizaci malých a středních podniků.

Kultura a média

✓ CULTURE 2007-2013

Program CULTURE 2007–2013 poskytuje granty kulturním kooperačním projektům ve všech uměleckých a kulturních oblastech (dramatické umění, výtvarnictví a výtvarné umění, literatura, dědictví, kulturní historie, atd.). Má rozpočet 400 milionů eur pro projekty a iniciativy, které vyzdvihují evropskou kulturní rozmanitost a společné kulturní dědictví na základě rozvoje přeshraniční spolupráce mezi kulturními subjekty a institucemi. Program má tři hlavní cíle: podporovat přeshraniční mobilitu lidí pracujících v kulturním odvětví, stimulovat mezinárodní distribuci kulturní a umělecké produkce a podporovat mezikulturní dialog.

Další podrobnosti: http://ec.europa.eu/culture/our-programmes-and-actions/doc411_en.htm

Viz také možnosti financování kulturních projektů v rámci jiných EU programů:
http://ec.europa.eu/culture/eu-funding/doc2886_en.htm

Na stránce "Možnosti financování" na internetových stránkách Generálního ředitelství pro vzdělání a kulturu naleznete přehled všech aktuálních výzev k podání projektů:

http://ec.europa.eu/culture/calls-for-proposals/call3016_en.htm

✓ MEDIA 2007-2013

Tento program má v letech 2007–2013 rozpočet 755 milionů eur a zabývá se přípravou mediálních profesionálů; vývojem produkčních projektů a společností; distribucí a propagací kinematografických prací a audiovizuálních děl a podporou kinematografických festivalů. Poskytuje granty pro MSP, které jsou v těchto oblastech aktivní.

Další podrobnosti: http://ec.europa.eu/information_society/media/index_en.htm

2. Strukturální fondy

Strukturální fondy slouží k eliminování rozdílů v rozvoji jednotlivých regionů, a k podpoře hospodářské a sociální soudržnosti v rámci Evropské unie. Evropská komise proto spolufinancuje regionální projekty ve členských zemích. Je ovšem důležité zdůraznit skutečnost, že přímá pomoc malým a středním podnikům se spolufinancováním jejich investic je možná pouze v méně rozvinutých regionech (takzvané „konvergenční“ regiony). V ostatních regionech byla dána přednost akcím s vysokým pákovým účinkem (např. příprava k podnikání, podpůrné služby, podnikatelské inkubátory, mechanismy přenosu technologií, tvorba partnerství, atd.), na rozdíl od přímé pomoci jednotlivým SME.

Všimněte si, prosím, že správa tohoto programu a výběr projektů probíhá na národní nebo regionální úrovni.

Na období 2007 – 2013 jsou strategie a zdroje politiky soudržnosti (Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRR), Evropský sociální fond (ESF) a Evropský fond soudržnosti) rozděleny do tří prioritních cílů, s celkovou částkou příspěvků ve výši 347,41 miliard EUR.

- Konvergence: urychlit hospodářskou konvergenci méně rozvinutých regionů (81,54 % rozpočtu);
- Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost: posílit atraktivitu a konkurenceschopnost regionů a pomoci pracovníkům a společnostem přizpůsobit se hospodářským změnám (15,94 % rozpočtu);
- Evropská územní spolupráce: posílit přeshraniční, nadnárodní a meziregionální spolupráci (2,52 % rozpočtu).

✓ Evropský fond regionálního rozvoje

EFRR je nejrozsáhlejším finančním nástrojem Společenství, který podporuje malé a střední podniky. Jeho cílem je snížit nerovnosti rozvoje regionů a podpořit sociální a hospodářskou soudržnost celé Evropské unie. Za účelem zakládání malých a středních podniků a posílení jejich konkurenceschopnosti EFRR spolufinancuje činnosti v celé řadě oblastí:

1. podnikání, inovace a konkurenceschopnost malých a středních podniků (například instruktáž při podnikání, inovativní technologie a systémy řízení v malých a středních podnicích, inovace v oblasti ekologie, lepší využívání informačních a komunikačních technologií);

2. zlepšení regionálního a místního prostředí pro malé a střední podniky (například přístup malých a středních podniků ke kapitálu při zahájení podnikání a ve fázi růstu, podnikatelská infrastruktura a podpůrné služby pro malé a střední podniky, regionální a místní výzkum a technologický rozvoj);

3. meziregionální a přeshraniční spolupráce malých a středních podniků;

4. investice do lidských zdrojů (společně s financováním z Evropského sociálního fondu).

Na rozdíl od mnoha dalších zdrojů financování EU programy EFRR neřídí přímo Komise, ale vnitrostátní a regionální orgány. Tyto orgány jsou také kontaktními místy pro podávání žádostí o financování a výběr projektu.

Další podrobnosti: http://ec.europa.eu/regional_policy/funds/feder/index_cs.htm

Na internetových stránkách Generálního ředitelství pro regionální politiku jsou uvedeny informace o aktivitách EU na podporu regionálního rozvoje:

http://ec.europa.eu/regional_policy/index_en.htm

Zahrnuje to:

- seznam úřadů spravujících strukturální fondy v jednotlivých regionech:
http://ec.europa.eu/regional_policy/manage/authority/authority_en.cfm a

- shrnutí programů dostupných v každém regionu:
http://ec.europa.eu/regional_policy/country/prordn/index_en.cfm

✓ Evropský sociální fond

Pro období 2007 až 2013 poskytuje Evropský sociální fond podporu pro předvídání a zvládání hospodářských a sociálních změn spolu s mnoha příležitostmi k podpoře SME. Čtyři klíčové oblasti pro aktivitu v rámci cíle „Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost“ jsou:

1. zvýšení adaptability pracovníků a podniků;
2. zlepšení přístupu k zaměstnání a zapojení do trhu práce;
3. posílení sociálního začlenění prostřednictvím boje s diskriminací, a usnadnění přístupu k trhu práce pro lidi s postižením;
4. podpora partnerství pro reformu v oblastech zaměstnanosti a začlenění.

V nejhůře prosperujících regionech se Fond soustřeďuje na podporu strukturálních úprav, růstu a tvorbu pracovních míst. Za tímto účelem ESF podporuje v rámci cíle „Konvergence“ také:

1. snahy o navýšení a zkvalitnění investic do lidského kapitálu, a to zejména zlepšením vzdělávacích a přípravných systémů;
2. akce zaměřené na rozvoj institucionálních kapacit a efektivity veřejné správy na národní, regionální a místní úrovni.

Další podrobnosti: http://ec.europa.eu/employment_social/esf

✓ Zemědělský rozvojový fond

Zemìdìlský rozvojový fond se pro období 2007 až 2013 zamìøuje na tøi tématické osy: zlepšení konkurenceschopnosti v oblasti farmáøství a lesního hospodáøství; životní prostøedí a venkov; zlepšení kvality života a diverzifikaci zemìdìlského hospodaøení. Ètvrtá osa také pøedstavuje možnosti pro místnì zamìøené agregátní pøístupy k rozvoji venkova.

Pro každou množinu priorit pøipraví èlenské zemì národní strategie rozvoje venkova na základì následujících šesti strategických obecných zásad Společenství:

1. zlepšení konkurenceschopnosti zemědělských a lesnických sektorů;
2. zlepšení životního prostředí a venkova;
3. zlepšení kvality života ve venkovských oblastech a podpora diverzifikace;
4. vytvoření Místní kapacity pro zaměstnanost a diverzifikaci;
5. převedení priorit do programů;
6. komplementarita mezi nástroji Společenství.

Další podrobnosti: http://ec.europa.eu/agriculture/rurdev/index_en.htm

3. Finanční nástroje

Upozorňujeme, že tyto systémy neposkytují přímé finacování SME, ale jsou obvykle zpracovávány prostřednictvím finančních prostředníků, jako jsou banky, úvěrové instituce nebo investiční fondy. Jejich smyslem je zvýšení objemu úvěrů dostupných pro SME a podpora těchto prostředníků k rozvíjení své vlastní schopnosti úvěrovat SME.

✓ Rámcový program zaměřený na konkurenceschopnost a inovaci (CIP)

V rámci Rámcového programu zaměřeného na konkurenceschopnost a inovace (CIP) bylo pro období 2007 až 2013 přiděleno 1130 milionů EUR na **finanční nástroje**. Ty jsou organizovány ve třech programech, které jsou spravovány za Evropskou komisi Evropským investičním fondem (EIF):

1. Služba pro rychle rostoucí a inovující SME (High Growth and Innovative SME Facility (GIF)) má za cíl zvýšit přísun kapitálu pro inovující SME v jejich raných fázích (GIF1) a ve fázi růstu (GIF2). GIF se podílí na riziku a odměnách se soukromými kapitálovými investory, přičemž významně ovlivňuje získání kapitálu pro inovující společnosti.

2. Poskytnutí záruky SME (SME Guarantee Facility) představuje dodatečné zabezpečení k zajišťovacím zárukám, aby zvýšila přísun dluhového financování do SME. Soustřeďuje se na řešení selhání trhu ve čtyřech oblastech:
   (i) přístup k půjčkám (nebo náhradám za půjčky, jako např. leasing) ze strany SME s růstovým potenciálem;
   (ii) poskytování mikroúvěrů;
   (iii) přístup ke kapitálu nebo kvazi-kapitálu;
   (iv) sekuritizace.

3. Plán budování zdrojů podporuje kapacitu finančních zprostředkovatelů v některých členských státech.

Další podrobnosti:
http://ec.europa.eu/cip/index_en.htm
http://ec.europa.eu/enterprise/policies/finance/cip-financial-instruments/index_en.htm
http://eif.europa.eu

Chcete-li vědět, zda se daný malý či střední podnik může o půjčku ucházet, nebo hledáte-li zdroj půjček poskytovaných na základě rámcového programu pro konkurenceschopnost a inovace (CIP) v České republice či jiné zemi, klikněte na: http://access2finance.eu.

✓ Společné evropské zdroje pro mikropodniky až střední podniky (JEREMIE)

JEREMIE je společná iniciativa Evropské komise a Evropského investičního fondu s Evropskou investiční bankou. Jejím cílem je zlepšit přístup nejmenších až středních podniků k financování a konkrétně poskytovat mikroúvěry, investiční a rizikový kapitál nebo záruky a další formy netradičního financování. Zvláštní důraz je kladen na podporu zakládání těchto podniků, na přenos technologií, na fondy pro technologie a inovace a mikroúvěry. Iniciativa JEREMIE je řízena jako nedílná součást programů Evropského fondu pro regionální rozvoj a projekty jsou vybírány na příslušné vnitrostátní a regionální úrovni.

Všimněte si, prosím, že správa tohoto programu a výběr projektů probíhá na národní nebo regionální úrovni.

Další podrobnosti:
http://eif.europa.eu/jeremie/
http://ec.europa.eu/regional_policy/funds/2007/jjj/jeremie_en.htm

Blíže k informacím o přístupu k financím v rámci možnosti programu JEREMIE a o lokalizaci národních/regionálních řídících orgánů, které mohou poskytnout informace o možnostech získání financí v dané zemi nebo regionu skrze program JEREMIE:
http://ec.europa.eu/regional_policy/manage/authority/authority_cs.cfm

✓ Společná akce na podporu mikroúvěrových ústavů v Evropě – JASMINE

JASMINE je společná iniciativa Evropské komise, Evropského investičního fondu a Evropské investiční banky a doplňuje iniciativu JEREMIE. Jejím cílem je rozvinout nabídku mikroúvěrů v Evropě na základě dvou hlavních opatření: poskytnutím technické podpory institucím zabývajícím se mikrofinacováním, aby se zvýšila jejich věrohodnost jakožto finančních zprostředkovatelů a aby snáze získávaly kapitál; a financováním činností nebankovních finančních institucí, aby mohly poskytovat více půjček. Cílem programu je zlepšit přístup k financování pro malé podniky, nezaměstnané nebo lidi, kteří momentálně nemají zaměstnání a kteří by se chtěli stát samostatně výdělečně činnými, ale tradiční bankovní služby jsou pro ně nedostupné. Tento program byl zahájen v roce 2008 tříletou pilotní fází a počáteční kapitál dosáhl 50 milionů eur.

Další podrobnosti:
http://eif.europa.eu/jasmine/activity/index.htm
http://ec.europa.eu/regional_policy/funds/2007/jjj/micro_en.htm

✓ Vlastní investice Evropského investičního fondu (EIF)

Aktivity EIF jsou založeny na dvou nástrojích:

- **Nástroje rizikového kapitálu** zahrnují kapitálové investice do rizikových kapitálových fondů a podnikatelských inkubátorů, které podporují SME, a to především těch, které jsou nově vytvořeny a technologicky orientovány.

- **Záruční nástroje** zahrnují poskytování záruk finančním institucím, které finančně kryjí úvěry pro SME.

Další podrobnosti:
http://eif.europa.eu
http://www.eif.org/EIF_for/sme_finance/index.htm

✓ Půjčky od Evropské investiční banky (EIB)

Tyto půjčky budou poskytovány přes zprostředkovatele, například komerční banky. Jsou zaměřeny především na hmotné a nehmotné investice MSP, ale mohou být rovněž využity jako stálý provozní kapitál MSP, jinými slovy o půjčku od EIB může podnik zažádat i pro účely pokrytí finančních závazků spojených s jeho obchodním cyklem či dlouhodobých potřeb financování. Půjčky budou poskytovány na dobu 2 až 12 let, přičemž maximální částka jedné půjčky činí 12,5 milionů eur.

Další podrobnosti:
http://eib.europa.eu
http://eib.europa.eu/projects/topics/sme/index.htm
http://eib.europa.eu/about/news/eib-loan-for-smes.htm?lang=-cs
http://eib.europa.eu/projects/topics/sme/intermediaries/index.htm

Seznam finančních zprostředkovatelů v rámci EU:
http://eib.europa.eu/projects/topics/sme/intermediaries/europe.htm

For a list of the financial intermediairies outside the EU:
http://eib.europa.eu/projects/topics/sme/outside-eu/index.htm

✓ Evropská facilita mikrofinancování Progress

EU zřídila novou Evropskou facilitu mikrofinancování Progress poskytující mikroúvěry malým podnikům a lidem, kteří přišli o zaměstnání a hodlají založit vlastní malý podnik.

Další podrobnosti:
http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=cs&catId=836
http://www.eif.org/what_we_do/microfinance/progress/index.htm

Zde můžete nalézt, zda je již ve vaší zemi vybrán poskytovatel mikrokreditu Progress Microfinance:

http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=983&langId=en

4. Podpora mezinárodního působení SME

Upozorňujeme, že mnoho těchto systémů neposkytuje přímé financování pro SME, ale je směřováno k prostředníkům nebo veřejným úřadům. Podpora je proto často nepřímá.

KANDIDÁTSKÉ A SOUSEDNÍ ZEMĚ

✓ Nástroj předvstupní pomoci (NPP)

Od ledna 2007 nahrazuje nový nástroj předvstupní pomoci (NPP) řadu nástrojů pro kandidátské země (PHARE, ISPA, SAPARD…). Skládá se z pěti složek: pomoc při transformaci a budování institucí; přeshraniční spolupráce; regionální rozvoj ; rozvoj lidských zdrojů; rozvoj venkova.

Země, které jsou příjemci v rámci NPP, jsou rozděleny do dvou skupin:

- kandidátské země, které mohou čerpat prostředky v rámci všech pěti složek NPP
- potenciální kandidátské země západního Balkánu, které mohou čerpat prostředky pouze v rámci prvních dvou složek

Evropská komise poskytuje nepřímé financování MSP v zemích, které mohou čerpat pomoc v rámci NPP, tak, že jim usnadňuje přístup k půjčkám, leasingu a kapitálu, a to na základě spolupráce s mezinárodními finančními institucemi (EIB a EBRD). Finanční zprostředkovatelé v kandidátských zemích se musí zavázat, že rozvoj provozu MSP bude tvořit významnou část jejich podnikání.

Seznam místních finančních zprostředkovatelů najdete na následujících stránkách:
http://www.ebrd.com/apply/small/index.htm
http://eib.europa.eu/products/loans/intermediated/index.htm

Další podrobnosti a informace o národních kontaktních místech v každé zemi:
http://ec.europa.eu/regional_policy/funds/ipa/index_cs.htm

✓ Investiční facilita sousedství (NIF)

Cílem evropské politiky sousedství, která začala platit v roce 2004, je zahájit úzkou spolupráci se sousedními zeměmi EU, a to na základě hlubšího politického vztahu a ekonomické integrace. Z této politiky má užitek celkem šestnáct sousedních zemí. Její opatření jsou financována prostřednictvím ENPI (Nástroj evropské politiky sousedství). Pro období 2007–2013 činí celkový rozpočet pro tuto politiku 12 miliard eur. Tato částka se přiděluje programům v jednotlivých zemích podle jejich potřeb, absorpční kapacity a realizace schválených reforem.

Investiční facilita sousedství podporuje soukromý sektor kromě jiného operacemi v oblasti rizikového kapitálu zaměřenými na MSP.

Pro období 2007–2013 dosahuje celkový rozpočet pro tuto iniciativu 745 milionů eur a k tomu je možné přičíst přímé příspěvky členských států a fondu spravovaného Evropskou investiční bankou.

Pokud chce někdo facilitu využít, musí některá evropská instituce pro veřejné finance uznávaná výborem pro NIF (například Evropská investiční banka nebo Evropská banka pro obnovu a rozvoj) předložit projekt.

Další podrobnosti:
http://ec.europa.eu/world/enp/index_en.htm
http://ec.europa.eu/europeaid/where/neighbourhood/regional-cooperation/irc/investment_en.htm

✓ Východní investiční program

Cílem evropské politiky sousedství, která začala platit v roce 2004, je zahájit úzkou spolupráci se sousedními zeměmi EU, a to na základě hlubšího politického vztahu a ekonomické integrace. Z této politiky má užitek celkem šestnáct sousedních zemí. Její opatření jsou financována prostřednictvím ENPI (Nástroj evropské politiky sousedství). Pro období 2007–2013 činí celkový rozpočet pro tuto politiku 12 miliard eur. Tato částka se přiděluje programům v jednotlivých zemích podle jejich potřeb, absorpční kapacity a realizace schválených reforem.

Cílem Východního investičního programu, jehož celkový rozpočet pro období 2010-2013 činí 7 milionů eur, je podporovat hospodářský rozvoj regionu (Arménie, Ázerbájdžán, Bělorusko, Gruzie, Moldavsko a Ukrajina) a zlepšení jeho podnikatelského prostředí. Program podporuje MSP v procesu jejich internacionalizace tak, že zlepšuje jejich vzájemnou spolupráci a je hnací silou jejich obchodního rozvoje.

Další podrobnosti:
http://www.enpi-info.eu/maineast.php?id=315&id_type=10
http://ec.europa.eu/europeaid/work/ap/aap/2011_en.htm

✓ Finanční facilita pro malé a střední podniky EU a EBRD

Tento program poskytuje financování MSP v 11 zemích střední Evropy, včetně států přistupujících do EU a nových členských států. Tyto finanční prostředky se zpracovávají prostřednictvím místních bank, leasingových společností a kapitálových fondů. Z EBRD je k dispozici 847 milionů eur a Evropská komise přispívá 130 miliony eur.

Další podrobnosti:
http://www.ebrd.com/pages/sector/financial/sme.shtml
http://www.ebrd.com/pages/about/policies/msme.shtml

✓ Nefinanční podpora ze strany EBRD: programy TAM a BAS

Prostřednictvím programů TAM (Turn Around Management) a BAS (Business Advisory Services) pomáhá EBRD soukromým podnikům přizpůsobit se nárokům tržního hospodářství a přispívá k rozvoji malých a středních podniků. Prvně jmenovaný program se zaměřuje na řídicí a strukturální změny ve firmách a nabízí rady zkušených vedoucích pracovníků. Druhý program podporuje krátkodobé iniciativy a rozvíjí dlouhodobě udržitelnou infrastrukturu pro místní obchodně-poradenské služby.

Firmy, které chtějí programy využít, mohou přímo poslat do programu TAM či BAS přihlášku. Ta bude předložena řídicímu týmu, který určí, zda je možné projekt realizovat a jaké budou podmínky spolupráce.

Další podrobnosti:
http://www.ebrd.com/pages/workingwithus/tambas.shtml
http://www.ebrd.com/pages/workingwithus/tambas/guide.pdf

✓ Půjčky z EIB pro MSP v zemích východního sousedství

V rámci Východního partnerství začíná EIB v období 2009/2010 nabízet půjčky MSP v zemích východního sousedství, čímž rozšiřuje zeměpisnou působnost svých půjček za hranice Evropské unie, západního Balkánu a zemí před vstupem.

Informace o místních zprostředkovatelích v sousedních zemích najdete na webových stránkách EIB:
http://eib.europa.eu/products/loans/intermediated/index.htm

Další podrobnosti:
http://eib.europa.eu/about/press/2009/2009-184-eib-launches-sme-loans-for-eus-eastern-neighbours.htm
http://www.eib.europa.eu/projects/regions/eastern-neighbours/index.htm?lang=en

✓ Půjčky EIB pro MSP v partnerských zemích ve Středomoří (FEMIP)

FEMIP poskytuje půjčky malým podnikům ve Středomoří (Alžírsko, Egypt, Gaza/Západní břeh, Izrael, Jordánsko, Libanon, Maroko, Sýrie a Tunisko), většinou přes místní zprostředkovatele, na projekty, které pozvednou hospodářskou infrastrukturu oblasti.

Další podrobnosti:
http://www.eib.org/projects/regions/med/

Pro vice informací o partnerství se středomořskými sousedy viz Euromed stránky:
http://www.enpi-info.eu/indexmed.php?lang_id=450

LATINSKOAMERICKÉ ZEMĚ

✓ AL-Invest IV

Cílem tohoto programu je podporovat internacionalizaci MSP v Latinské Americe prostřednictvím sítě operátorů z Evropy a Latinské Ameriky, kteří spolupracují na organizování setkání mezi společnostmi působícími ve stejném oboru na obou březích Atlantiku. Účastníci dostávají program osobních setkání, který je pro ně speciálně upraven podle jejich profilu a výrobků.

Finance dostávají neziskové organizace, jako jsou hospodářské komory, na pořádání vzájemných setkáni, která usnadňují vzájemnou spolupráci. Program AL-Invest IV (2009-2012) je realizován prostřednictvím třech latinskoamerických obchodních organizací: NAFIN, CAINCO a CNI. Společnosti mohou těžit z přímé účasti na událostech. Náklady za organizaci nese Evropská komise, která program podporuje 50 miliony eur.

Další podrobnosti:
http://ec.europa.eu/europeaid/where/latin-america/regional-cooperation/al-invest/index_en.htm

ASIE, JAPONSKO A JIŽNÍ KOREA

✓ Program Brána EU

Cílem tohoto programu, který je v běhu v letech 2008-2015, je uvádění evropských výrobků na japonský a jihokorejský trh, doplňování a přidávání hodnoty k proexportním aktivitám realizovaným jednotlivými členskými státy EU v průmyslových sektorech EU, které by měly mít v Japonsku nebo Koreji velký potenciál (zdravotnictví a lékařské technologie, konstrukční a stavební technologie, informační a komunikační technologie, environmentální a energetické technologie, návrhy interiérů a móda). Zúčastněné MSP obdrží nepřímou podporu prostřednictvím organizace obchodních misí za účelem usnadnění spolupráce a dostanou také finanční a konkrétní logistickou pomoc.

Další podrobnosti: http://www.eu-gateway.eu

✓ Programy průmyslové spolupráce EU-Japonsko

Jedná se o roční programy, které jsou k dispozici pro podniky všech velikostí, včetně MSP. Nepřímá podpora formou organizace školicích programů v Japonsku, které jsou bezplatné a zahrnují stipendium pro účastníky z MSP. V současné době běží čtyři programy:

- Cílem programu HRTP je pomáhat manažerům evropských MSP, kteří se intenzivně věnují vztahům své společnosti s Japonskem, aby získali přístup na japonský trh. Pětitýdenní pobyt v Japonsku zahrnuje studium japonského jazyka a kultury, cílené přednášky a semináře a návštěvy firem.

- Program DBP (Distribuční a obchodní postupy) je 5–8denní mise v Japonsku, která má evropským firmám pomoci získat praktické pochopení japonského distribučního systému.

- Program FDI (Přímé zahraniční investice) je 5denní mise v Japonsku umožňující účastníkům z EU praktické pochopení toho, jak firmy z EU mohou profitovat z japonské politiky FDI při zakládání nebo rozšiřování podniků v Japonsku získáním místního kapitálu.
- WCM je intenzivní 5–8denní mise v Japonsku zaměřená na zlepšování produktivity a snižování nákladů ve výrobním odvětví a zahrnuje návštěvy továren, které patří k nejpokročilejším na světě.

Další podrobnosti:
http://www.eu-japan.eu/global/business-training.html - (stránka je k dispozici i v japonštině)

✓ Číny

- Pochopení Číny

Školicí program organizovaný asociací Eurochambres a dalšími partnery a spolufinancovaný Evropskou komisí. Slouží ke školení obchodních organizací a jeho cílem je pomoci evropským firmám lépe porozumět čínské ekonomice a zvýšit jejich konkurenceschopnost na tamním trhu.

Další podrobnosti:
http://www.understandingchina.eu/

- Program výměny a školení pro manažery (METP) mezi EU a Čínou

Program zajišťuje školení pro čínské a evropské manažery v jazycích, podnikatelské kultuře a postupech na druhém kontinentu.

Další podrobnosti:
http://www.metp.net.cn/english/index_asp_ColumnId=271

Informace o příležitostech v jiných geografických oblastech a zemích naleznete na stránce „Programy a Projekty“ internetových stránek organizace EuropeAid, spolupracujícího úřadu Evropské unie:

http://ec.europa.eu/comm/europeaid/index_cs.htm

EuropeAid na této stránce zveřejňuje **tendry a výzvy k podávání projektů** pro programy zabývající se zahraničním stykem, z nichž některých se mohou MSP zúčastnit.

Další podrobnosti:
https://webgate.ec.europa.eu/europeaid/online-services/index.cfm?do=publi.welcome

5. Kde se mi dostane pomoci v mém okolí

✓ Enterprise Europe Network

Síť Enterprise Europe Network je největší evropská síť pro podporu podnikání a inovací a poskytuje integrované, vysoce kvalitní služby ve prospěch MSP. Posláním sítě je poskytovat integrované informace, obchodní spolupráci, služby pro přenos inovací a technologií na podporu malých podniků a novátorských MSP.

Jednou ze základních aktivit sítě je informovat podnikatele o záležitostech EU a poskytovat Komisi zpětnou vazbu od MSP s cílem zajistit, že budoucí legislativa bude reagovat na potřeby MSP. Příslušníci sítě mají zkušenosti v oblastech, o které se společnosti specificky zajímají: zadávání veřejných zakázek, obchodní spolupráce, financování, inovace, přenos technologií, průzkum trhu a evropská legislativa. Příslušníci sítě rovněž pomáhají společnostem ucházet se o projekty Komise a splnit administrativní formality. Mají přímý přístup do Evropské komise a jsou podporováni týmem expertů z Výkonné agentury pro konkurenceschopnost a inovace v Bruselu, kteří jim pomáhají odpovědět na nejsložitější otázky.

Informace jsou také společnostem poskytovány prostřednictvím viditelných aktivit (účast na veletrzích, organizace seminářů, přednášky, pracovní setkání..) a řady publikací nabízených v místních jazycích (návody, bulletiny, internetové stránky…).

Síť Enterprise Europe Network podporuje inovace také tím, že poskytuje poradenské služby pro přenos technologií a znalostí. Rovněž podporuje aktivity zaměřené na budování partnerství mezi všemi aktéry inovací a je zapojena do šíření informací vztahujících se k otázkám inovací a do technologií založených na využívání výzkumu a spravuje také databázi partnerů s více než 12 000 nabídek a žádostí o spolupráci.

Bez ohledu na to, v jaké fázi obchodního cyklu se společnost nachází nebo do jaké míry je obeznámena se záležitostmi Evropské unie, síť Enterprise Europe Network může pomoci. Pomáhá společnostem využít podnikatelských příležitostí a může je uvést na evropské a mezinárodní trhy prostřednictvím svých partnerů ve více než 47 zemích. Síť Enterprise Europe Network má téměř 600 kanceláří po celé Evropě a ve třetích zemích. Patří k nim všechny členské státy, kandidátské země, země zapojené do programu pro konkurenceschopnost a inovace, členové Evropského hospodářského prostoru a země Evropské politiky sousedství, stejně tak jako hlavní ekonomické oblasti jako Čína, Rusko, Jižní Korea, Mexiko a USA.

Další podrobnosti: http://ec.europa.eu/enterprise-europe-network

http://www.enterprise-europe-network.ec.europa.eu/about/branches

✓ EU vnější obchodní centra

- European Business and Technology Centre v Indii

Toto centrum pomáhá podnikatelské, vědecké a výzkumné obci v Evropě a Indii vytvářet nové podnikatelské příležitosti a realizovat přenos technologií a také podporovat evropské čisté technologie v Indii.

Další podrobnosti: http://www.ebtc.eu/

- EU Centrum pro podporu malých a středních podniků v Evropě

EU MSP Centrum, jež je financováno Evropskou komisí (5 milionů EUR), může zprostředkovat informace, poradenství, školení a pomoci vytvořit nové podnikatelské příležitosti evropským malým a středním podnikům, které si přejí vyvážet či investovat na čínském trhu.

Další informace:
http://ec.europa.eu/delegations/china/documents/projects/eu_sme_centre.pdf
http://www.eusmecentre.org.cn

Další zdroje informací

Evropský portál pro MSP: http://ec.europa.eu/small-business/index_cs.htm

Your Europe Business: tento portál poskytuje jednotlivcům a podnikům praktické informace o jejich právech a příležitostech v EU jako celku a v jednotlivých členských zemích: http://ec.europa.eu/youreurope/business/index_cs.htm

Databáze „ ***Zakázky a granty***“ na internetových stránkách *“Europa”* poskytuje přehled všech programů a nástrojů EU: http://ec.europa.eu/grants/index_en.htm

TED, tenders electronic daily: denně aktualizovaná databáze veřejných soutěží zveřejněných v Úředním věstníku Evropské unie: http://ted.europa.eu/

Generální ředitelství pro podnikání a průmysl – Evropská komise:

http://ec.europa.eu/enterprise/index_en.htm

Prohlášení
Evropská komise nepřijímá odpovědnost ani neposkytuje žádné záruky v souvislosti s informacemi obsaženými v tomto průvodci. Kopírování je povoleno při uvedení zdroje.